

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 12CoCsp/11/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8317200276
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Karol Krochta
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8317200276.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Karola Krochtu a členov senátu JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Zlady Simkovej v spore žalobcu R. N., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom U. XXX/XX, XXX XX V. W. Z., právne zastúpený advokátom JUDr. Igor Šafranko, so sídlom Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému T., L. so sídlom T. XX, XXX XX F., K.: XX XXX XXX, o vydanie bezdôvodného obohatenia s prísl., o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Humenné, č.k. 21Csp/7/2017-146 zo dňa 12. júla 2019, takto

rozhodol:

I. Potvrďuje rozsudok.

II. Žalobcovi priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu s tým, že o výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Humenné (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že určil neprijateľnosť zmluvných podmienok uvedených v zmluvách o úvere č. XXXXXXXXX z XX.XX.XXXX bod XX (dve tretiny poplatku zahŕňajúce náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy), č. XXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX v bode X - administratívny poplatok (náklady za vypracovanie a uzatvorenie zmluvy spolu so všetkou administratívou), č. XXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX v bode X - administratívny poplatok (náklady za vypracovanie a uzatvorenie zmluvy spolu so všetkou administratívou), č. XXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX uvedená vo všeobecných podmienkach poskytnutia úveru - bod XX (uznanie dlžnej sumy vrátane poplatku), č. XXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX uvedená vo všeobecných podmienkach poskytnutia úveru - bod XX (uznanie dlžnej sumy vrátane poplatku), č. XXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX uvedená vo všeobecných podmienkach poskytnutia úveru - bod XX (uznanie dlžnej sumy vrátane poplatku); priznal žalobcovi vo vzťahu k žalovanému nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu a žalovaného zaviazal k povinnosti zaplatiť na účet súdu prvej inštancie súdny poplatok za podanie žaloby, a to v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

2. Rozhodnutie právne odôvodnil § 391 ods. 2, § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, § 52 ods. 1, 2, 3, 4, § 53 ods. 1, 2, 3, 4, 5, § 53a, § 54 ods. 1, 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmlúv, § 3 ods. 3, 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, čl. 3 smernice Rady č. 93/13/EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, § 2 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch.

3. Uznesením č.k. 5Co/128/2018-127 zo dňa 04.04.2019 Krajský súd v Prešove ako odvolací súd zrušil rozsudok vo výroku VIII. o zamietnutí žaloby v časti určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky a vo výroku IX. o trovách konania a v uvedenom rozsahu vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobca má zákonnú možnosť domáhať sa vyslovenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky podaním žaloby o určenie jej neplatnosti, preto v zmysle ustálenej rozhodovacej praxe nariadil súdu prvej inštancie vec opätovne posúdiť a následne znova rozhodnúť a rozhodnutie aj náležite odôvodniť, pričom súd prvej inštancie bude musieť posúdiť, či uvedené znenie zmluvného ustanovenia dostatočne špecifikuje o aké činnosti má ísť, a bude musieť porovnať aj výšku týchto poplatkov s výškou poplatkov, ktoré požadujú banky za spracovanie úveru a až následne môže vyhodnotiť, či takýto poplatok nevykazuje rozpor s dobrými mravmi. Súdu prvej inštancie dal zároveň do pozornosti už konštantnú rozhodovaciu prax, ktorá aj vo vzťahu k 2/3-tinám poplatku ustálila, že takýto poplatok nemôže byť akceptovateľný, čo bolo nutné pri rozhodovaní vo veci vyhodnotiť. V takomto prípade by išlo potom o neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá spôsobuje značnú nerovnováhu vo vzťahu medzi sporovými stranami v neprospech žalobu ako spotrebiteľa. Zároveň uviedol, že súd prvej inštancie musí vec posúdiť cez prizmu generálnej klauzuly uvedenej v § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka a v súvislosti s porušením princípu dobrých mravov.

4. V zmysle pokynu odvolacieho súdu súd prvej inštancie vykonal na pojednávaní dokazovanie a dospel k záveru, že nepochybne všetkých sedem predmetných úverových zmlúv je potrebné považovať za spotrebiteľské zmluvy. Uviedol, že sporné poplatky, ktoré sú obsiahnuté pod rôznymi bodmi v úverových zmluvách alebo vo všeobecných podmienkach poskytnutia úveru sú poplatkami za vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere vrátane všetkej administratívy s tým spojenej, resp. sú poplatkami z ktorých dve tretiny zahŕňajú náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere vrátane všetkej administratívy s tým spojenej, a teda rozhodne nie sú základným plnením úverovej zmluvy a nepredstavujú jej hlavný predmet plnenia. V predmetnom prípade súd neposudzoval cenu ako jej primeranosť k dodanej službe, ale celú dohodu o cene za vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere vrátane všetkej administratívy s tým spojenej, ktorá spočíva v tom, že spotrebiteľ má platiť za niečo, čo mu nie je v skutočnosti dodané. V prejednávanej veci považoval súd za neprijateľné podmienky v zmluvách o úvere alebo vo všeobecných podmienkach poskytnutia úveru uvedené vo výroku rozsudku. Pri predmetných zmluvných podmienkach videl ich neprijateľnosť nie v samotnom predmete tohto dojednania a jeho cene, ale v okolnostiach aplikácie tohto ustanovenia. Považoval za samozrejmé, že v spoločnosti založenej na trhovej ekonomike je vyžadovanie plnenia bez reálneho poskytnutia protiplnenia minimálne rozporné s dobrými mravmi. Súd prvej inštancie sa tiež zaoberal naliehavým právnym záujmom na určení neprijateľnej zmluvnej podmienky. Vychádzajúc z ust. zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa konštatoval, že v každom prípade je daný naliehavý právny záujem žalobcu ako spotrebiteľa na určení neprijateľnej zmluvnej podmienky, a to bez toho, aby žalobca musel tento naliehavý právny záujem na určení osobitným spôsobom preukazovať, pretože tento vyplýva priamo zo zákonných ustanovení, najmä z § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Záverom poukázal na to, že uvedený poplatok bol viackrát právoplatne vyhlásený za neprijateľný, a preto má žalovaný v zmysle § 53a Občianskeho zákonníka povinnosť zdržať sa používania takejto neprijateľnej podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Pokiaľ žalovaný takúto povinnosť nerešpektuje a takúto neprijateľnú podmienku naďalej používa, súdu neostáva iná možnosť ako opätovne vyhlásiť zmluvnú podmienku za neprijateľnú, pretože iný postoj súdu by znamenal akceptovanie protiprávneho stavu.

5. Vo vzťahu k súdному poplatku za podanie žaloby uviedol, že keďže žalobca ako spotrebiteľ bol v tomto konaní od platenia súdneho poplatku za návrh na začatie konania oslobodený, táto poplatková povinnosť v zmysle ust. § 2 ods. 2 zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch prechádza na protistranu, teda na žalovaného, ktorého súd zaviazal k povinnosti zaplatiť súdny poplatok, a to v lehote troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

6. O trovách konania rozhodol tak, že žalobca bol v konaní proti žalovanému plne úspešný, preto žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v celom rozsahu, pričom o ich výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

7. Proti rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný, a to v celom rozsahu. Odvolanie právne odôvodnil § 365 ods. 1 písm. d), f) a h) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“). Namietal, že súd prvej inštancie nedostatočne odôvodnil rozsudok, čím odňal

žalovanému možnosť konať pred súdom prvej inštancie, a teda v konečnom dôsledku tak namieta nepreskúmateľnosť rozhodnutia. Ďalej namieta, že žalobca podal žalobu v zmysle § 137 písm. d) C.s.p., pričom nepreukázal z akého osobitného predpisu vyplýva možnosť domáhať sa určenia neprijateľnej zmluvnej podmienky, pričom sám poukázal na to, že zo žiadne právneho predpisu nevyplýva možnosť domáhať sa takéhoto určenia. Namieta, že žalobca žalobcu nie je formulovaná ako žaloba na určenie, či tu práve je alebo nie je, ale je formulovaná ako žaloba na určenie právnej skutočnosti, ktorej prípustnosť je založená osobitným predpisom. Poukázal na to, že vychádzajúc zo znenia citovaného ust. § 137 písm. d) Civilného sporového poriadku je možné konštatovať, že C.s.p. v zásade nepripúšťa určovacie žaloby o určenie právnej skutočnosti s výnimkou žalôb za podmienky, že to vyplýva z osobitného právneho predpisu, kde takýmto osobitným právnym predpisom je Zákonník práce, Zákon o dobrovoľných dražbách, či Občiansky zákonník. Namieta, že žalobca sa domáha určenia neprijateľnosti právnej skutočnosti a nie určenia, či tu právo je alebo nie je. Ďalej poukázal na to, že o predmetných zmluvách, ktoré sú predmetom sporu bolo právoplatne rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Humenné, č.k. 21Csp/7/2017-50 zo dňa 14.03.2018, v ktorom sa už raz súd v odôvodnení rozhodnutia prejudiciálne vysporiadal s neprijateľnými zmluvnými podmienkami, bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou úverov a následne rozhodol rozsudkom na plnenie a v prípade určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok by nezakladal žiadne nové práva alebo povinnosti, nebol by ani vykonateľným a ani aplikateľným. Ďalej poukázal na to, že rovnaká otázka neprijateľnosti zmluvnej podmienky bola posúdená v konaní na Okresnom súde Prešov, sp. zn. 11Csp/244/2017 zo dňa 09.03.2018 a otázka nalievavého právneho záujmu bola riešená Najvyšším súdom SR aj pri určení neplatnosti úverovej spotrebiteľskej zmluvy v rozhodnutí sp. zn. Cdo/251/2016 zo dňa 16.03.2016, rovnako poukázal aj na rozhodnutie Okresného súdu Levice vo veci sp. zn. 7C/681/2015 zo dňa 24.11.2015. Poukázal a to, že aktuálna právna úprava neumožňuje podávanie nezmyselných žalôb, ktoré nič neriešia a až rozsudok na plnenie vyrieši s konečnou platnosťou sporné práva a povinnosti medzi účastníkmi konania. Uviedol, že sa domnieva, že v danom prípade ide o naplnenie čl 5 C.s.p., teda o zjavné zneužitie práva, ktoré nepožíva právnu ochranu a je zrejmé, že v danom prípade ide o duplicitu vzhľadom k tomu, že sa domáha určenia vo vzťahu k tým istým zmluvným podmienkam. Záverom namieta, že v predmetnom prípade ide aj o prekážku res iudicata. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok v celom rozsahu zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, resp. zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie tak, že žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietla. Zároveň žiadal úhradu trov konania, ktoré mu vznikli, vrátane trov odvolacieho konania.

8. Žalobca sa k podanému odvolaniu vyjadril tak, že podľa jeho názoru sa okresný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia dostatočne a zrozumiteľne zaoberal všetkými rozhodnými skutočnosťami. V súvislosti s poplatkom používaným žalovaným uviedol, že tento mu neposkytol reálne protiplnenie za takýto poplatok, a preto je podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka neprijateľný. Navyše je neurčitý aj predmet administratívneho poplatku a zo zmluvy nie je možné zistiť o aké administratívne plnenie sa jedná. V tejto súvislosti poukázal aj na rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci sp. zn. C-143/13 zo dňa 26.02.2015, ktorý sa vyjadril k zmluvnej podmienke, ktorá neposkytuje dlžníkovi skutočné plnenie zo strany veriteľa. Uviedol, že hrubá nerovnováha v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa spočíva v tom, že si žalovaný nárokuje poplatok za úkony, ktoré nie sú zákazníkom vopred známe, ani len svojim okruhom, kedy cena poplatku značne prevyšuje sumu, ktorú má spotrebiteľ zaplatiť ako úrok a navyše je neprijateľné, aby poplatok za niečo ako „technickú podporu“ závisel a výške poskytnutého úveru, pričom žalovaný vôbec nevysvetľuje, preto žiada vyšší poplatok od zákazníka, ktorý si požičiava vyššiu sumu ako od toho, ktorému požičiava menej. V tejto súvislosti poukázal aj na rozsudky Okresného súdu Prešov a Krajského súdu Prešov v obdobných veciach. Vo vzťahu k nalievavému právnemu záujmu uviedol, že jeho nalievavý právny záujem je daný spotrebiteľským právom a s určovacím výrokom ohľadne neprijateľných zmluvných podmienok počíta aj § 53a Občianskeho zákonníka a § 3 ods. 3 a 5 zákona č. 250/2007 Z. z., a teda nalievavý právny záujem daný zákonom sa nepreukazuje. Navrhol napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť a priznať mu náhradu trov odvolacieho konania.

9. Žalovaný sa k podanému vyjadreniu žalobcu vyjadril tak, že má za to, že sa dostatočne vyjadril ku všetkým relevantným skutočnostiam prostredníctvom svojich doterajších podaní a podaného odvolania na ktorých trvá v celom rozsahu. Nakoľko žalobca vo svojom vyjadrení opakuje opätovne tie isté skutočnosti, považuje obsah svojho odvolania za dostačujúci. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie a zároveň žiadal úhradu trov konania, ktoré mu vznikli, vrátane trov odvolacieho konania.

10. Ďalšie vyjadrenia vo veci podané neboli.

11. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 C.s.p.) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 C.s.p.), oprávneným subjektom (§ 359 C.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 C.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. C.s.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 C.s.p. a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli Krajského súdu v Prešove a na jeho webovej stránke najmenej 5 dní vopred a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

12. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

13. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietanou inou vadou konania, nesprávnym skutkovým zistením a nesprávnym právnym posúdením, teda to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (viď rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II.ÚS 78/05).

14. Žalovaný v podanom odvolaní namietal nepreskúmateľnosť rozsudku, čo podľa neho zakladá inú vadu konania. Tu odvolací súd uvádza, že prípadnú nepreskúmateľnosť rozsudku možno subsumovať iba pod odvolací dôvod uvedený v § 365 ods. 1 písm. b) C.s.p. - porušenie práva na spravodlivý proces, a nie pod odvolací dôvod uvedený v § 365 ods. 1 písm. d) C.s.p. - inú vadu, lebo tento odvolací dôvod dopadá na akékoľvek pochybenia v procesnom postupe súdu, ktoré nie sú subsumovateľné pod ostatné odvolacie dôvody, avšak len za predpokladu, že mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Takáto vada však odvolacím súdom zistená nebola.

15. K samotnej nepreskúmateľnosti - k porušeniu práva na spravodlivý proces odvolací súd uvádza, že iba také rozhodnutie je nepreskúmateľné, ktorého právne závery sú v extrémnom nesúlade s vykonanými skutkovými zisteniami, resp. tieto právne závery v žiadnej možnej interpretácii z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nevyplývajú. Z odôvodnenia tu napadnutého rozsudku vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami súdu pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi súdu na strane druhej. Za daného stavu potom odôvodnenie tu napadnutého rozsudku rešpektuje kautely určujúce minimálnu mieru racionality a konzistencie skutkovej a právnej argumentácie, teda je preskúmateľné.

16. K námietke nesprávne zisteného skutkového stavu odvolací súd poznamenáva, že v konaní pred súdom prvej inštancie bolo v dostatočnom rozsahu vykonané dokazovanie nevyhnutné pre posúdenie predmetnej sporovej veci. Z uvedeného vychádzal aj odvolací súd v zmysle ust. § 383 C.s.p.. Odvolací súd na tomto mieste zdôrazňuje, že dokazovanie je procesný postup, ktorý je založený na vykonávaní jednotlivých dôkazných prostriedkov súdom a ich následnom zhodnotení. Význam dokazovania teda spočíva v získavaní dôležitých poznatkov na základe ktorých súd stanoví skutkový stav v prejednávanej veci a z ktorého potom vychádza a na ktorý následne aplikuje aj konkrétnu právnu normu, resp. právne normy, teda rozhoduje. Zistenie skutkového stavu, ktorý objektívne zodpovedá stavu veci je jednou z najdôležitejších činností v rámci sporového konania, pretože je základným predpokladom vôbec pre rozhodnutie súdu. Dôkazmi overený skutkový stav je významný však aj z hľadiska posúdenia správnosti tvrdení strán sporu a unesenia dôkazného bremena, ktoré je predpokladom ich úspešnosti, a to obzvlášť v sporovom konaní (primerane rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo/256/2012). Odvolací súd tiež zdôrazňuje aj to, že súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom strany sporu a procesný postoj strany sporu zásadne nemôže bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť súdu akceptovať návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Súdy sú povinné na všetky uvedené procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom

reagovať v súlade s platným procesným poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu civilného procesu, v ktorom strana sporu uplatňuje svoj nárok alebo sa bráni proti jeho uplatneniu, prípadne štádia civilného procesu. Z obsahu spisu mal odvolací súd za preukázané, že táto odvolacia námietka naplnená nebola.

17. K námietke o nesprávnom právnom posúdení odvolací súd poznamenáva, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (pozri napr. Najvyšší súd SR, sp. zn. 7 Cdo 7/2010). Ani táto odvolacia námietka naplnená nebola.

18. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

19. V zhode so súdom prvej inštancie, ani odvolací súd v predmetnej veci nemal pochybnosti o tom, že predmetné vzťahy, ktoré vznikli medzi žalobcom a žalovaným na základe uzatvorených zmlúv o úveroch sú vzťahmi spotrebiteľskými. Napokon odvolací súd zdôrazňuje, že uvedený záver bol už konštatovaný tak súdom prvej inštancie v predmetnej veci (č.k. 21Csp/7/2017-50; bod 25) ako aj odvolacím súdom (č.k. 5Co/128/2018-127; bod 18), pričom v tejto časti nadobudlo rozhodnutie právoplatnosť dňa 23.05.2019.

20. Súd prvej inštancie sa po vrátení veci v zmysle pokynu odvolacieho súdu zoberal otázkou určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok, pričom tieto v zmysle podanej žaloby je možné rozdeliť do dvoch skupín, a to: (i) administratívny poplatok za vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere, spolu so všetkou administratívou s tým spojenou a (ii) uznanie dlžnej sumy spotrebiteľom už v čase uzatvorenia zmluvy. Žalovaný v podanom odvolaní namietal absenciu naliehavého právneho záujmu a existencie prekážky res iudicata. Odvolací súd sa v prvom rade zaoberal uvedenými námietkami vznesenými žalovaným.

21. K námietke žalovaného, že v súčasnosti Civilný sporový poriadok neumožňuje žalobu o určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky, odvolací súd uvádza, že nie sú právne významné námietky žalovaného, ktorý poukazuje na nedostatok naliehavého právneho záujmu na určení týchto neprijateľných zmluvných podmienok v zmysle § 137 písm. c) C.s.p. Aj po zmene procesných predpisov s účinnosťou od 01.07.2016 (prijatím nového procesného kódexu v podobe C.s.p.) možno konštatovať, že v prejednávanej veci odôvodňuje určenie neprijateľných zmluvných podmienok ustanovenie § 137 písm. c) C.s.p. v nadväznosti na ustanovenie § 298 ods. 2 C.s.p., ktorý priamo ukladá súdu, aby v prípade určenia neprijateľnej zmluvnej podmienky uviedol vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, resp. zmluvných podmienok tak, ako to urobil súd prvej inštancie. Napokon právo žalobcu domáhať sa určenia takejto neprijateľnej zmluvnej podmienky vyplýva aj z ustanovenia § 3 ods. 3 zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, podľa ktorého každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, z čoho vyplýva, že (v korelácii so spomínaným ustanovením § 298 ods. 2 C.s.p.) spotrebiteľ - žalobca má preukázateľný naliehavý právny záujem na určení neprijateľnosti takejto zmluvnej podmienky za situácie, že samotný súd prvej inštancie zistil neprijateľnosť takejto zmluvnej podmienky, resp. zmluvných podmienok a v závislosti od toho aj vo veci rozhodol. Vzhľadom na uvedené nie je preto táto odvolacia námietka žalovaného dôvodná.

22. K námietke žalovaného, že v predmetnej veci existuje prekážka res iudicata, odvolací súd uvádza, že aj táto odvolacia námietka nebola relevantná, pretože ako poukazoval žalovaný, súd prvej inštancie síce v predmetnom prípade prvý krát rozhodol o návrhu žalobcu na určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok tak, že v tejto časti jeho žalobu zamietol (č.k. 21Csp/7/2017-50; výrok VIII.), avšak voči uvedenému výroku bolo podané odvolanie zo strany žalobcu, ktorému odvolací súd vyhovel (č.k. 5Co/128/2018-127; výrok II.) a vec v rozsahu zamietnutia žaloby o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie súdu prvej inštancie, teda v tomto smere rozhodnutie súdu prvej inštancie č.k. 21Csp/7/2017-50 vo vzťahu k určeniu neprijateľnosti zmluvných podmienok na ktoré sa odvoláva žalovaný nenadobudlo doposiaľ právoplatnosť, a teda nemohla ani vzniknúť prekážka res iudicata, a teda nebolo duplicitne rozhodnuté o návrhu žalobcu v tejto časti.

23. Zároveň nebolo možné prisvedčiť ani tvrdeniu žalovaného, že prípadné určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok by nezakladalo žiadne nové práva alebo povinnosti a rozsudok by nebol vykonateľným a ani aplikovateľným, pretože ako už správne podotkol súd prvej inštancie vo svojom odôvodnení v bode 18., v prípade vyhlásenia zmluvnej podmienky alebo zmluvných podmienok za neprijateľné, má (v tomto konaní v postavení žalovaného) veriteľ povinnosť do budúcnosti zdržať sa používania takejto alebo takýchto zmluvných podmienok.

24. Vo vzťahu k administratívnej poplatku, ako tej časti poplatku, ktorej zodpovedajú 2/3 zahŕňajúce náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy spolu so všetkou administratívou s tým spojenou odvolací súd uvádza, že poplatky sú v tejto časti neúmerne vysoké. Dojednanie o administratívnom poplatku je vágnym ustanovením, ktoré vôbec nešpecifikuje, o aké konkrétne administratívne činnosti ide, pričom výška administratívnych poplatkov (v úverovej zmluve č. XXXXXXXXXX vo výške 196,- Eur zo sumy poskytnutého úveru 200,- Eur; v úverovej zmluve č. XXXXXXXXXX vo výške 293,10 Eur zo sumy poskytnutého úveru 600,- Eur; v úverovej zmluve č. XXXXXXXXXX vo výške 184,47 Eur zo sumy poskytnutého úveru 350,- Eur) predstavuje neúmerne vysoké poplatky bez bližšej špecifikácie ich výšky a účelnosti je v rozpore s dobrými mravmi (§ 3 Občianskeho zákonníka).

25. Administratívny poplatok predstavujúci náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere a na tzv. všetku administratívnu činnosť je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, keďže dodávateľ vyžaduje od spotrebiteľa splnenie finančného záväzku za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa (takzvaná teória skutočného plnenia spomínaná najčastejšie v súvislosti s poplatkami v spotrebiteľských úverových vzťahoch). Pri poplatkoch zo spotrebiteľského úveru je totiž nevyhnutné, aby sa nimi platilo skutočné plnenie spotrebiteľa a v jeho záujme.

26. Znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky napĺňa nielen podmienka, ktorá je neprimeraná, ale aj podmienka, ktorá je neurčitá alebo je v rozpore s ratio legis zákonného ustanovenia, podľa ktorého bola dojednaná. Dojednanie o administratívnom poplatku je tiež vágnym ustanovením, ktoré vôbec nešpecifikuje, o aké konkrétne administratívne činnosti ide.

27. V konaní absentuje dôkaz, že žalobca ako spotrebiteľ bol s ich podstatou oboznámený, poplatok nie je náležite špecifikovaný a viaže sa na bližšie neurčité náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy spolu so všetkou administratívou s tým spojenou. Podstatou administratívneho poplatku je pridanie bližšie nešpecifikovaných a spotrebiteľovi nevysvetlených nákladov, ktoré nie sú preukázané. Je za hranicou rozumného úsudku, aby poplatok dosahujúci viac než polovicu sumy poskytnutého úveru sledoval výdavky spojené s administratívnou činnosťou.

28. Členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (článok 6 bod 1 Smernice Rady 93/13/EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách).

29. Odvolací súd navyiac poukazuje na to, že neprijateľnosť takejto zmluvnej podmienky už bola judikovaná rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 11C/42/2012 zo dňa 13.09.2013 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Prešov sp. zn. 5Co/219/2013 zo dňa 21.08.2014, ako aj rozsudkom Okresného súdu Prešov, sp. zn. 17C/212/2014 zo dňa 15.12.2014 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 15Co/118/2015 zo dňa 22.07.2015, v dôsledku čoho je žalovaný podľa ustanovenia § 53a odsek 1 Občianskeho zákonníka povinný zdržať sa používania takejto podmienky v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Súd prvej inštancie preto rozhodol správne, keď uvedené zmluvné podmienky v úverových zmluvách vyhlásil za neprijateľné.

30. Vo vzťahu k zmluvným podmienkam v ktorých žalobca ako spotrebiteľ uznal dlžnú sumu odvolací súd uvádza, že ani v tomto smere nemožno uvedené zmluvné podmienky v uzatvorených úverových zmluvách považovať za individuálne dojednané, pretože boli žalovaným ako veriteľom vopred pripravené a žalobca ako spotrebiteľ nemohol meniť ich obsah. Navyiac, ako vyplýva zo samotného obsahu uvedených zmluvných podmienok, ide o uznanie dlhu zo strany žalobcu ako spotrebiteľa, pričom takto formulované zmluvné podmienky zhoršujú jeho zmluvné postavenie, pričom ako vyplýva z § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť

od uvedeného zákona v neprospech spotrebiteľa a spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu zákon priznáva alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. Takéto vyhlásenie žalobcu ako spotrebiteľa tak spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a to tým, že bez jeho vedomia dochádza k založeniu 10-ročnej premlčacej doby a tým, že dlžník uznáva dlh, ktorého splatnosť nastane až v budúcnosti už pri uzavretí zmluvy. Zároveň odvolací súd poukazuje na to, že pre uznanie dlhu v zmysle § 558 Občianskeho zákonníka sa vyžaduje písomná forma a v predmetnom prípade zmluvné podmienky žalovaného neboli zo strany žalobcu ako spotrebiteľa podpísané, preto nemohlo dôjsť ani dodržaniu formy uznania dlhu spotrebiteľom. Dodržanie písomnej formy uznania dlhu nemôže byť nahradená len odkazom na zmluvnú podmienku uvedenú v tej ktorej zmluve. V tejto súvislosti je potrebné poukázať aj na rozhodnutie Ústavného súdu ČR sp. zn. I.ÚS 3512/11, podľa ktorého v rámci spotrebiteľských zmlúv dojednávajúce zmluvnú pokutu zásadne nemôžu byť súčasťou tzv. všeobecných obchodných podmienok, ale iba spotrebiteľskej zmluvy samotnej- listiny, na ktorú spotrebiteľ pripojí svoj podpis. Z uvedených dôvodov preto odvolací súd má za to, že aj v rámci tejto skupiny neprijateľných zmluvných podmienok rozhodol súd prvej inštancie správne.

31. S poukazom na vyššie uvedené, potom odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v merite veci, včítane závislých, odvolaním osobitne nespochybných a taktiež správnych výrokoch o trovách konania a poplatkovej povinnosti, s použitím ust. § 387 ods. 1, ods. 2 CSP potvrdil.

32. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 262 ods. 1 C.s.p. a § 255 ods. 1 C.s.p. tak, že úspešnému žalobcovi v odvolacom konaní priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti neúspešnému žalovanému v plnom rozsahu. O výške priznanej náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením vydaným súdnym úradníkom po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

33. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).